

Februar 2011

Konstitution som byretsdommer i uddannelsesøjemed

På baggrund af anbefalinger fra Visionsudvalget for domstolsjurister er der pr. 1. januar 2010 indført hjemmel til konstitution som byretsdommer i uddannelsesøjemed i retsplejelovens § 44 b.

Baggrunden for indførelsen af denne ordning er, at Domstolsstyrelsen ønsker at kunne tilbyde både dommerfuldmægtige, retsassessorer og andre jurister, herunder advokater og anklagere, mulighed for et konstitutionsforløb i byretten. Formålet er blandt andet at styrke mulighederne for løbende efteruddannelse og kompetenceudvikling, der sikrer, at den enkelte løbende modtager konstruktiv feedback og evaluering. Det er endvidere Domstolsstyrelsens opfattelse, at en konstitution i byretten i særlig grad vil kunne belyse den pågældende jurists evner for retsledelse og forligsmægling. Byretskonstitution vil dermed kunne udgøre et godt supplement til en uddannelseskonstitution i landsretten.

Hvem kan konstitueres?

Målgruppen for byretskonstitutionerne er jurister, der er ansat ved domstolene samt eksterne kandidater, herunder advokater. Det er en forudsætning for konstitution, at den der konstitueres, skønnes egnet til at beklæde retten på egen hånd. Målgruppen for konstitution som byretsdommer i uddannelsesøjemed vil således typisk være kandidater, som har 6-7 års erhvervs erfaring. Domstolsjurister bør normalt have mindst 2-3 års erfaring efter de har afsluttet domstolens grunduddannelse.

Det er forventningen, at der typisk vil være et ønske om at gennemføre en byretskonstitution inden en landsretskonstitution. Byretskonstitutionen vil dermed kunne bidrage til, at den enkelte får mulighed for at afprøve sine evner som dommer og dermed opnå en karrieremæssig afklaring forud for en landsretskonstitution. Der kan imidlertid være tilfælde, hvor personer uden forudgående domstolserfaring, der har gennemført en vellykket landsretskonstitution, ønsker efterfølgende at gennemføre en byretskonstitution med henblik på en afklaring af, om vedkommende ønsker at søge en stilling som byretsdommer. Konstitution i byretten i uddannelsesøjemed kan således ske både forud for eller efter en konstitution i landsretten.

Konstitutionens forløb

Byretskonstitution i uddannelsesøjemed forløber over fire måneder ved én byret. Den konstituerede følges af to evalueringsdommere i hver to måneder. Der sker løbende evaluering og feedback, idet evalueringsdommeren følger den konstituerede meget tæt. Evalueringsdommerne har forud for konstitutionsforløbet modtaget relevant uddannelse i evaluering og feedback.

Konstitutionsperioden er et intenst forløb, eftersom der er tale om en forholdsvis kort periode. Derfor kan den konstituerede med fordel udskyde ferie eller lignende til efter konstitutionsperiodens afslutning.

Ved afslutningen af konstitutionsperioden afgiver hver af de to evalueringsdommere en udtalelse, som blandt andet danner grundlag for byretspræsidentens afsluttende udtalelse til den konstituerede byretsdommer. Undervejs og i den afsluttende udtalelse vil den konstituerede blive evalueret og bedømt inden for en række personlige og faglige kompetenceområder.

Det er hensigten, at den konstituerede byretsdommer deler evalueringsdommerens berammelseskalendar med et fordelingstal på 75/25, sådan at den konstituerede – afhængig af den nærmere tilrettelæggelse af retsarbejdet ved de enkelte retter – får tildelt 2 ½-3 retsdage om ugen og evalueringsdommeren ca. 1 retsdag om ugen. Det bør tilstræbes, at den konstituerede byretsdommer får mulighed for at behandle både civile sager og straffesager samt mulighed for at deltage i en 3-dommersag eller en nævningesag.

Evalueringsdommerne følger den konstituerede tæt med hensyn til afvikling af retsmøder og udformning af skriftlige arbejder og giver løbende feedback gennem hele konstitutionsforløbet. Det er ikke hensigten, at evalueringsdommeren overværer samtlige retsmøder, som den konstituerede byretsdommer har, men evalueringsdommeren bør overvære hovedparten af de afviklede retsmøder. Evalueringsdommeren bør desuden gennemgå alle den konstitueredes domme, kendelser m.v.

Introduktionsforløb

Med henblik på at sikre, at de kandidater, som indstilles til konstitutionsstillinger, er i stand til på fuld forsvarlig måde at virke som dommer, gennemføres der et introduktionsforløb for både interne og eksterne kandidater med det formål så hurtigt og effektivt som muligt at sætte de konstituerede byretsdommere i stand til på egen hånd at fungere som byretsdommere. Introduktionsforløbet består af tre undervisningsdage for alle konstituerede i starten af konstitutionsperioden efterfulgt af et konkret tilrettelagt introduktionsforløb ved retten. Introduktionsforløbet ved retten tilrettelægges under hensyntagen til den enkeltes forudgående erfaring.

Forholdet mellem konstitution i byretten og i landsretten

Konstitutionsperioden i landsretten vil fortsat være omdrejningspunktet for vurderingen af egnethed som dommer.

Konstitution som byretsdommer i uddannelsesøjemed vil imidlertid i særlig grad kunne bidrage til at belyse den pågældende jurists evner for retsledelse og forligsmægling og vil dermed kunne udgøre et godt supplement til en uddannelseskonstitution i landsretten.

Desuden vil konstitution som byretsdommer i uddannelsesøjemed bidrage til en løbende efteruddannelse og kompetenceudvikling som både domstolsjurister og andre jurister kan have glæde af.